

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์: การวิเคราะห์การใช้สื่อการสอนตามคู่มือครูในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอแก่งสนามนาง
จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อผู้เขียน: นายฤทธิเดช พลอยสุวรรณ

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต: สาขาวิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์:

อาจารย์ ดร. สุกัญญา นิมานันท์	ประธานกรรมการ
รองศาสตราจารย์ประจักษ์ สุตประเสริฐ	กรรมการ
รองศาสตราจารย์กรรณกาญจน์ อรุณรัตน์	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การใช้สื่อการสอนตามคู่มือครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สปอ.แก่งสนามนาง จังหวัดนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1-6 ที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2539 ได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น จำนวน 115 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบบันทึกการวิเคราะห์คู่มือครู แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. คู่มือครูที่มีการใช้มากที่สุด คือ คู่มือครูของกรมวิชาการ
2. สื่อการสอนที่ระบุและเสนอแนะในคู่มือครู คือ สื่อการสอนประเภทบุคคล/ทรัพยากรมนุษย์ วัสดุ อาคาร-สถานที่ เครื่องมือและอุปกรณ์ และกิจกรรม รวมทั้งสิ้น 30 รายการ โดยสื่อการสอนที่ผู้ตอบแบบสอบถามทุกคนใช้ คือ หนังสือแบบเรียน หนังสืออ่านประกอบ การอภิปราย และการปฏิบัติจริง และสื่อการสอนที่ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ไม่ใช้ คือ เครื่องฉายสไลด์และแผ่นภาพสไลด์
3. สื่อการสอนที่มีการใช้ในระดับมากมีเพียงรายการเดียว คือ หนังสือแบบเรียน และสื่อการสอนที่มีการใช้ในระดับน้อย มี 5 รายการ คือ นิทรรศการ เครื่องเล่นและม้วนวีดิทัศน์ อาคารสถานที่ภายนอกโรงเรียน วิทยากรภายนอกโรงเรียน และเครื่องฉายและแผ่นภาพสไลด์

ซึ่งเหตุผลที่มีการใช้หนังสือแบบเรียนในระดับมาก คือ 1) การจัดทำได้ง่าย/ใช้สะดวกและประหยัดเวลา 2) ไม่มีสื่อการสอนอย่างอื่นใช้และไม่มีเวลาจัดทำ และ 3) ไม่มีความรู้/ความชำนาญในการผลิตและการใช้สื่อการสอนอื่นๆ และเห็นว่าหนังสือแบบเรียนมีประโยชน์ คือ ประหยัดเวลาและแบ่งเบาภาระในการจัดการเรียนการสอน นักเรียนเข้าใจง่ายและได้รับความรู้ครบตามหลักสูตร ส่วนเหตุผลที่ใช้สื่อการสอนในระดับน้อย คือ 1) ครูไม่มีความรู้หรือความชำนาญในการผลิตและการใช้สื่อการสอน 2) ขาดแคลนงบประมาณและการสนับสนุน 3) โรงเรียนไม่มีสื่อ และ 4) สถานที่ไม่เอื้ออำนวย ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการที่จะทำให้มีการใช้สื่อการสอนเหล่านี้ให้มากขึ้น คือ 1) สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ควรสนับสนุนงบประมาณ 2) ควรจัดอบรมให้ครูทุกคนมีความรู้ในการผลิตและการใช้สื่อการสอน และ 3) ผู้บริหารและครูวิชาการควรให้การสนับสนุนโดยการช่วยเหลือครูและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างจริงจัง